

Szerkesztővel értekezni lehet minden nap 11 és 12 óra között. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischer Fülöp könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak nyitlitterek és hirdetések.

Hirdetéseket jutányosan számítatnak.

MURAKÖZ

Előfizetési árak:
 Egész évre 4 frt
 Fél évre 2 frt
 Negyed évre 1 frt
 Egyes szám 10 kr.

Hirdetéseket még elfogadjátok:
 Budapest: Goldberger A. V. & Co.
 Eckstein B. hird. irad. Pécbent:
 Schalek H., Dukas M., Oppalik A.,
 Daube G. L. és társai és Hornél.
 Brűnben: Stern M.

MAGYAR és HORVÁT NYELVEN MEGJELENŐ TÁRSADALMI, ISMERETTERJESZŐ és SZÉPIRODALMI HETILAP.
Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

A „Muraközi tisztii önszegélyző szövetkezet”, a „Csáktornyai takarékpénztár”, a „Muraközi takarékpénztár” sat. hivatalos közlönye.

Nyitlitter petitaora 10 kr.

Társadalmi nyavalyák.

Könnyű volt abban az időben élni, mikor az emberiséget a következő életelv vezette: élni és élni hagyni. Élni minden áron és mindenki ellenében, ma ez uralkodik. Az élet terheit nem viselni, de minden órának lesszakítani várágát: ma ez az életi filozófia. Fájdalom az élel nem csak örömökre van berendezve, hanem közel másfélezer millió van azért, hogy éljen és pedig ne csak az élet szenvedésével, hanem annak örömeivel is. S a jogot egyenlő mértékben felosztani lehetetlen lévén, beáll az ugynevezett létért való küzdelem, mikor az emberek letaposzák egymást, hogy magasabbra jussanak.

A földi boldogság: fölfelé jutni, nem eszményekért, hanem saját boldogulásáért. Ideál a kenyér, zseb, hatalom. Az akarnokok minden embert létrának tartanak, melyeket fölhasználna, kapaszkodhatnak. — Ebben a kapaszkodásban elbuknak és szivtelenül legázolnak mindent a mi jó, igaz és szép, emberi, mert akadémikusok a régiektől levett elvek és mert: A cél szentesíti az eszközöket.

Nem világfájdalmat szenvedünk, nem is morálpredikációkat tartunk. Ez a kornak egy csodálatos aberrációja, de erkölcsileg nagyobb romoltságból is visszauodott térni az emberiség igazi rendeltetéséhez. A régi korn eldurvult erkölcsét nem vették észre, mert szellemi vakságban leledzettek eleink, ámde a szellemi felvilágosodottság, a mű-

veltség általánosodása, a szellemi életben feltűnő erősebb világítás teszi ma kirívóvá azokat az erkölcsi hibákat, melyek a társadalom minden rétegeiben fenállanak és végkép megölték az idyllikus világot. Foltokat látunk a társadalmi élet minden megnyilvánulásában, e foltok a fevny fertőző betegségek bacillusai. Veszedelmét pedig az teszi, hogy az emberiség nem védekezik ellene, mint az alkoholtól mérgezett, annak fokozott élvezésében keres enyhülést, míg bele nem pusztul.

Senki a maga társadalmi állásával megelégedve nincs. Mindenki magasabbra tekint és olt képzelt boldogság után lihegve fut. És ha nem elég erősek a lábai és öklei, hogy ösvényt gázoljon s utat nyisson, hát családásban ringatja magát, hogy célját érte és a szerinti rendezkedik be.

Mindenki szeret legalább féltessel tovább nyújtózkodni, meddig a takarója ér. Többnek látszani, mint a mi. Nem hasznos munkálkodás által és a cselekvés terén, hanem rátartisággal és üres henczegéssel.

Ez az áram, melynek sodró árja a gyöngébbet elragadja, az erősebbet megintgatja. ez hullámszik most a társadalom minden rétegén. aztán kanyargó örvényei elnyelik azokat, kik gyöngébb karokkal eveznek, másokat pedig salakjával bepiszkol és kidob a partra. Ezek nyújtják azután a legszomorubb látványt. És legtöbbször azok, kikkel egy árbán uszott, a kiknek azonban erősebb volt a karuk, hogy ne csak tovább küzdjenek, de az áradat piszokját is másra hajtsák: ezek dobnak először követ rá és

kerülik mint a belpoklost, míg végre jószívű czimborái piszolyt adnak kezébe, hogy véget vessenek vergődésének.

Milyen jök és könyörületsek egymás iránt az emberek.

Ha elődördült a piszoly, koszorut tesznek a ravatalra, mert a legtisztább társadalmi fogalmak szerint a halott rehabilitálva van. — Már a bölcseben, a családi tradíciókból szedi magába a férget, mely abban kulminál, hogy az elődök sem dolgoztak, csak éltek és élveztek.

Csakhogy nagyot fordult a világ Ma nem elég lenni, hanem tenni is kell. A ki a megváltozott világnézetet nem érti meg, az kizökken és leesik.

Aztán rátaposnak azok a kik sietnek. A kik lehullottak, azok nem hagynak irt a szivekben. Egy egy nyitott sebe behege ugyan, de mennyi marad még.

A Gáspárich-emlékoszlop ügye.

Egy éve annak, hogy Gáspárich muraközi vértanu emlékoszlopát Muraköz közönségének hazafias kegyelele felállította. Azóta ott, a perlaki főtéren, hirdeti ez oszlop a hazaszeretet és a kegyelet éreányét.

Az emlékoszlopot kezdeményező s annak felállítása körül buzgólkodó bizottság felosztott s az emlékoszlop gondozását Perlak városa vállalta magára. Mégis van az oszlop ügye körül egy két elintézetlen doloz, ugymint a végszámadásoknak nyilvánosságra való hozása, az ereklyék és iratok elhelye-

A „Muraköz” tárczája.

A viszontlátásig!

— Irta: Kovássy Elemér. —

Fekete rubában sűrű fátlyall borított arccal frülkint siet egy gyászoló nő a temetőbe, karján koszorút visz s márvány lört oszlopot ábrázoló sarköre helyezi és sir, zokog keservesen...

Közbe-közbe szaggatott tuldokló hangja halatszik... oly rémes ez itt a temetői magányban.

— Jó voltál az igaz, te voltál a hü... sutlogja a gyászoló alak. — Feledtelek, pedig szeretél... oh bocssás, bocssás meg nekem nem tudtam midőn ő, ki oly szép és hűten volt, elámitott, — hisz olyan édesen hízgelő volt a hangja, hogy képes vala fiatal szivemet elcsalni, elvonnai teled s magához édesgetni...

— Es most utolért a hatalmas Isten méltó büntetése! A zokogás megszűnik, a sutlogó hang elhal s a fátyolos nő gondolatokba mélyed, gondolatai visszaérnek a múltba. Szép, fiatal, gazdag s mindenki által irigyelt lánykát látuk lelki szemmel, búvóidó két szemek fekete haj s hosszú se lyemzserű szempillákkal.

Elegáns szalomban bársony otománon ül a leánya s parányi lábainál egy szép ifju terdelve mondja szerelmi vallomását — Látni véli mint

mosolyog a lányka, mint hajol le, hogy a legédebb első csókját adja az ifjunak...

A gyászoló nőnek haivány arczát egy édes boldogító mosoly deríti fel pillanatra, hogy helyet adjon aztán két szeméből záporként omló könnyeinek.

Majd látja a leányt, midőn bucsucskokra nyújtja ajkait ama ifjunak, ki messze utra kél tudományt, tapasztalatot szeretni, hogy így szép jövőt biztosítva keltőjök számára, a földön legyen képes megalapítani a boldogság édenét és a leány sokáig siratja az eltávozót.

Két évet fut át gondolata, két év elég idő, hogy feledni is tudjon a sziv.

Ugyanazon szalomban és ugyanazon ottománon ül a leánya s a kép mégsem ugyanaz, mint két évvel ezelőtt, mert az eltávozott s még mindig messze levő ifjunak helyét más ember foglalta el a leánya lábainál.

Egy nyegle hódító, gyakorlott udvarló deli huszártiszt az, ki most néz búvós szeméibe a hűtlen leánynak...

Érzi a gyászoló, mint fut át a hideg testén, midőn maga elé képzeli ama másikat, ki távol tőle gyűjti ismereteit egy boldog jövő reményében s kit a leány elfeledett, hogy egy érdemtelent boldogúton szerelmével, jobban mondva vagyonával...

Csaknem felkiált félelmében, midőn ujra más jelenet tárul fel képzeletében: összeborzad.

Két térű áll szemben egymással sötét fenyves bezejében... egyiket a penzvágy, a másikat a hü-szerelen s a csábítás miatti bosszu hozta oda... látja amint az egyik térfunak a karja lassan biztosan emelkedik lövésre s midő a piszoly csöve legnemesebb érzelmű szivvel egyenlő irányban van, hallja a lövést fűébe zugni s utána tompa zuhanást... s látja sziven találva azt, a ki aat a csalla leányt ugy szerette, hogy ha élni nem tudhatott vele, meghalt érte...

S a sápadt leány, e valóságos élő szobor könyvei hullanak márvány arczára s a tört márvány oszlop friss koszorújára...

Majd dobpergésnek hangját véli hallani... s oly rekedten szól a régi városi dobnak hangja! s oly iszonyuana hangzanak fűlébe e szavak: „senki többet?... egyszer, kétszer, háromszor...”

S oly furcsának, hihetetlennek látszik előtte a nemrég gazdag leányt, mint tönkre jutott szegény apának gyermekét képzelné maga elé. — Látja, mint fordulnak el a leánytól kik azelőtt örvendtek, ha szözlött hozzájuk, s magasalták bajait, hogy most annál több hibát találjanak benne... De mi ez mindazon kinhoz képest, melyet akkor érez a csalla lány, midőn a deli huszártiszt elbucszik tőle azon ürügy alatti, hogy kénytelen távozni. Most világos a szerencsétlen előtt, hogy pénzért hazudta csábítója iránta való szerelmét... megvetéssel néz a távozó után és észbe jut neki az a másik, kit ő csalt meg s most midőn tudja, hogy ő is megcsalott, lemondással sohajtja: „Isten büntesse”.

zésének és a tervezett vasracs ügye, melyekről az érdeklődő közönség a következőkben nyer felvilágosítást és értesítést.

Sipos Károly, mint az emlékoszlop pénzártnoka jelenti, hogy a Gáspárich emlék bevétele 378 frt 20 kr. Még pedig Perlakról 193 frt 20 kr., Csáktornáról 185 frt. — Kiadások: a) emlékoszlop és emléktábla 364 frt 58 kr., b) meghívókra 7 frt 28 kr., c) ezek szétküldésére és egyéb postadíj 6 frt 87 kr., d) ideiglenes rácsozatra 14 frt 80 kr., e) lépeltre 2 frt, összesen 395 frt 53 kr. Hiányzik 17 frt 33 kr.

Ezen hiány, valamint az emlékoszlop vasracsával való körülkerítési költségeinek összegyűjtése céljából Vargha Tivadár perlaki áll. isk. tanító Gáspárich Márk életrajzának kéziratát díjtalanul felajánlotta, Strauss Sándor csáktornyai könyvkereskedő pedig a munka kinyomtatását vállalta magára olyképen, hogy a munka elárúsításából befolyó jövedelem felét az emlékoszlop céljaira átengedi. A munka már sajtó alatt van s bővebben megjelenésekor foglalkozunk vele, amikor a közönség figyelmét újra fel fogjuk hívni a munkára s annak céljaira.

A Gáspárich ereklyék (ima és szülőinek sírjáról való föld), az emlékoszlopra vonatkozó összes iratok stb. a csáktornyai áll. tanítóképzőnek adattak át megőrzés végett s az intézet muzeumában helyeztetek el.

Dr. Wlassics Gyula diszpolgári oklevelének átadása.

Amint röviden már említettük lapunk mult számában, a zalaegerszegi küldöttség e hó 5 én délelőtti 11 óraker nyújtotta át a miniszternek a vallás- és közoktatásügyi miniszteriumban a diszpolgári oklevelet.

A küldöttség tagjai voltak: Kovács Károly polgármester, dr. Mangin Károly, Árvai Lajos, Botfi Lajos, dr. Háy István, dr. Czinder István, Hajik István, Kroscec Gyula, dr. Obersohn Mór, Fischer László, Fángler Mihály, Gráner Géza és Büchler Jakab városi képviselők.

A küldöttség szónokája és vezetője Svasics Benő főispán a következő, szép beszéddel üdvözölte a minisztert a diszpolgári oklevél átnyújtása alkalmából:

Szegényesen butorozott szoba, szelűtött agy apának rémalakja reitenti fel előbbi gondolataiból... a szépségnek csupán romjai látnak ama lányunk arcán, ki atyját ápolja s varr. Rohan kezében a tű s hullanak könnyei a munkájára, melytől minduntalan elszölli az aya panaszszavai.

Látja végre a szerencsétlen apának kiszendett halott arcát s tetemet szegényesen a ravatalon feküdni s a (circum de derunt) egyhangu borzasztó melódiáját hallja megint, hullanak a görögnyök a koporú deszkájára.

Izonyu visszaemlékezés.
Rémülve és hosszasán szemléli önmagát a sírok között, hisz nem ugy nézett ki ő nem oly régen, midőn ama hú ifjunak nyújtotta első csókra sjakát, annak az ifjunak, ki itt nyugszik e tört márvány oszlop alatt, melyet ő a szegény gyászos nő varrásával keresett s nyomorultán meglakartott állítereiből állítatott fel a mai napon annak, a ki őt olyan nagyon szerette... s mely tört oszlopon csak e szó van bevéve aranyos betűkkel: „A viszontlátásig.”

A nap bucsuungaraival aranyozá meg a sírok felett levő szomorú fűzek lombjait. „A viszontlátásig” szavak tündökölnek a tűnő nap viasznyében, a gyászos nő imát mormolt, de csakhamar zuhanás hangzott s a gyászos leány élettelenül omlott kedvese sírjára, szive repedt meg a néma fájdalomban, fölszállott ő hozzá oda, honnan nincs visszatérés soha... soha...

Nagyméltóságú Miniszter Ur! Kegyelmes Urunk!

Mi szerencsések vagyunk, mint egy oly kegyeleti ténynek részesei és megbízott tolmácsai Nmsgodat kegyes színe előtt megjelenni, a melynek igaz, tiszta forrását a mély tisztületnek — a rendithetlen bizalomnak — a haza iránt szerzett érdemek elismerésének és a szellem hódító varázsa által keltett lelkesedésnek benső érzete képezi.

E kegyeleti tény Zala Egerszeg város közönségének azon képviselő-testületi határozata, melylyel Nmsgodat szülőhelyének, Zala Egerszeg városának, diszpolgárává választotta; s midőn abban törvényes hatálylyal nyert kifejezést városunk egyetemének közérzete, engedje meg Nmsgod. hogy mi, mint e határozat külső jelvényének, a diszpolgári okmányok átadói, hivatkozhasunk annak benső momentumára amelynek kitörülhellen kedves emléke a mi sziveinkben örök életet él.

A családi fészek, melyből Nmsgod származott, a mi városunkban volt rakva; ott nyerte Nmsgod az élet első hajnalát, ott érezte szívének első dobbanását, a kedves édes anyja szeretetének első melegét és a hely, melyen egykor bölcsője ringott, most a fényes polczra emelt férfiútól, ki a legnemesebb ambícióknak és fennkölt szellemének soha nem szünetelt munkássága során ért oda, egy visszapiantást, — egy hozzánk vezető gondolatot kér, mely kifejezze azt, hogy — tölelek származtam.

Városunk legelső polgárának diszhelyét ajánlja fel Nmsgodnak; nem vethet ez árnyat élte delén, ténylő pályájának ragyogására, mert nincs és nem lehet árny ott, hol Nmsgodnak szelleme világít és a hol a szív bensősége nyilvánul.

Engedje azért Kegyelmes Ur! hogy a dicsőség oltárán, melyet az alkotó kormányzásnak nehéz, de magasztos feladatai képeznek és a Nmsgod imádott édes hazánk boldog felvirulásának szenteli munkásságát, engedje, hogy ez oltár körül loboghasson a mi igaz, őszinte szeretetünknek is bár szerény, de kiolthatlan lámpafénye, hogy jelezze lelkesült örömlünknek és büszkeségünknek érzését a felett, hogy szerencsések vagyunk Nmsgodat városunk szülőföldjének és diszpolgárának tisztelhetni egyszersmind tanúsítsa bizalomteljes reményünket az iránt, hogy Nmsgod kegyességének és magas pártfogásának áldásos málaszíját nem fogja megvonni szülővárosától és annak honszerető polgáraitól.

Van szerencsénk Zalaegerszeg városának hazafiu legbensőbb üdvözlését és diszpolgári felavató okmányát azon leghőbb óhajtatunk kíséretében átadni, hogy az isteni örökös gondviselés legyen folyton Nmsgoddal és kedves övével és, hogy a kit olyan hatalmassá tett nagy szellemében és tetterejében, tegye legszerencsésebbé a hazára üdvös sikereiben, a legboldogabbá kedves családjának virulásában és az emberi kor legvégső határáig a legszerencsésebben éltesse!

A főispán nagyhatásu beszédére a miniszter a küldöttség tagjai által többször megéjlenzett, következő meleghangú beszéddel válaszolt:

Mélyen tisztelt barátaim! Fogadják legmélyebb hálám azért a kitüntetésért, melyben engem önök részesíteni méltóztattak. Tudom, hogy nem kormányzati érdemeim jutalma e szép kitüntetés, hanem annak a barátságának, rokonszenvennek és szeretetnek szíve kifejezése, melylyel a szülővárosától korán elszakadt, de önökhez mindig őszintén ragaszkodó polgár

társuk iránt viseltetnek. Csak ennek a barátságának, rokonszenvennek és szeretetnek szubjektív világítása mérlegeli kegyesen érdemszámába azt a köteleességjelzést, melylyel erőm és tehetségem szerint iparkodtam munkálkodni ama szép, de nagy és nehéz feladatokon, melyek előbbre vitelét minden időben, minden viszonyok között a magyar kultúra felelős óráit teljes joggal kívánhatja meg az ország. Biztosíthatom önöket, hogy e diszpolgári oklevél nekem egyfelől erős kapcsul szolgál, mely csak szorosabbá fűzi azt a gyengéd köteleket, mely engem a természet örök törvénye szerint szeretett szülővárosomhoz fűz, másfelől buzdító és lelkesítő leendő a közpályával járó küzdelmek és elmaradhatlan félreértések és félremagyarázások közepette; mert semmi sincs a mi alkotmányos miniszternek több erőt és szilárdságot kölcsönöz, mintha a korona bizalma mellett bírja polgártársai bizalmát; ha politikai existenciájára a nemzet közérzetében leli gyökerét, a szülőföld szeretetében támasztát.

Fogadja Zalaegerszeg városa ismételt legmélyebb hálám kifejezését és azt a biztosítást, hogy valóban szerencsésnek fogom magamat érezni, ha nemcsak a zalaegerszegi polgár jogait élvezem, de annak köteleseit is leróhatom szeretett szülővárosom irányában.

A miniszter a küldöttség minden tagjával kezet szoritott és kérdezősködött a zalaegerszegi viszonyok felől, delután pedig a küldöttség tagjait fényesen megvendégelte. Felköszöntöket mondottak: a miniszter, a főispán, Botffy, Kroscec sat. A küldöttség tagjai a legszebb emlékekkel szívükben távoztak városuk szülőföldjéről és diszpolgárától a fényes nevű ministertől.

Különfélék.

László főherceg, József főherceg 20 éves fiának e hó

6 án történt gyászos halálával az egész magyar hazát nagy csapás érte. Már a vadászaton történt baleset híret megdöbbenve fogadta minden igaz magyar, noha az orvosok jelentése folytán senki sem gondolt arra, hogy a baleset végzettségé váljék. A megboldogult főherceget e hó 11 én helyezték örök nyugalomra Budapesten, a várkapornában, a nemzet óriási részvéte mellett, — Megyénk főispánja és közönsége is kifejezést adott részvéteének. Csáktornayán is napokig ki voltak a középületekre a gyászlobogók tűzve. Vidékünk több helyén gyász isteni tisztelet tartott. A nemzet kegyelete örökké virraszson a korán elhunyt főherceg sírja fölött! — Pihenjen békével!

Gótor község lakossága ismét szép jelét adta hazafias érzületének és az uralkodóház családtagjai iránti hű ragaszkodásának folyó hó 11-én, midőn a szerencsétlenül elhunyt László főherceg lelke üdvéért közadakozás által halotti misét szolgáltatva, az utolsó kegyeletet leróta. — A templomban, szép számmal egybegyűlt polgárokon kívül az intelligencia nagyobb része is megjelent, ugyszintén az összes iskolás gyermekek a tantestülettel; képviselve volt az előjáróság és az iskolaszék. — Elismerést érdemel Petrovics Mihály a község kántora, ki ez ügyben fáradozott; funkcióját édes hazánk nyelvén végezve, csengő s kellemes hangjával valamint összehangzatos orgonálásával az általatoságot fokozta.

Á. villamos vasút ügyében, melylyel egy részvénytársulat tervez Budapestről Csáktornayig s innen később Fiuméig és Gráczig

a következő értesítést vettük. Dr. Herczeg Mihály, a részvénytársaság vezetője értesíti Perlak város előjáróságát, ahonnan az irányváltásra nézve a mozgalom megindult, miszerint teljesen méltányolja az indokokat, hogy a vasut irányba Bánok-Szent György, Becsehely, Letenye, Perlak, Csáktornya legyen és hogy a lársulat okvetlenül figyelembe fogja venni az 5 mezőváros érdekeit. A szándék az, hogy Csáktornyától Budapestre 3 óra alatt lehessen menni. Először Fehérvárig, azután Veszprémig és így tovább fogják a villamos vasutat kiépíteni. Pénz a vállalatra elég kínálkozik. A villamos vasuton nem lesznek áramfejlesztő telepek, hanem legujabb mód szerint az áramfejlesztést egy lokomotív fogja eszközölni, mely után lesznek kapcsolva a kocsik személy és egy negyed teher szállítási forgalomra.

Az ipartestület A helybeli ipartügyi állapotok miszerint jórészt abban lelik magyarázatukat, hogy az ipartörvény eddig végrehajtva még nincsen, jelesül még nem találtak rá módot, hogy a törvény szerint megkívánt ipartestületet megalakítsák. Az előző években már több ízben tett az elsőfokú iparhatóság kísérletet arra, hogy iparosainkat egy testületbe való tömörítésre rábírja; de ezen törekvés mindenkor hajótörést szenvedett a még a régi külvilágból fennmaradt tradíciókon, mely különösen a csizmadia iparnál vert igen mély gyökeret Kolbenschlag Béla helybeli szolgabíró ur, ki az ipartügyeket ez időszert vezeti, hogy végét vessen e tarthatatlan állapotnak, szigoruan hozzálátott annak rendezéséhez; az ipartestület alapszabályai az idevaló iparosok által szabályszerűen letárgyalattak s jóváhagyás végett fölterjesztettek. Mint értesülünk a belügyi miniszterium a jóváhagyási záradékkal az alapszabályokat visszaküldte s így az ipartestület megalakulásának semmi sem állhat többé útjában, a mi még e hónapban meg is fog történni.

Tűzoltó ünnepély. 1875-ben alakult meg a helybeli tűzoltó-egyesület; 20 éve tehát, hogy áldásos munkálkodását a közönség érdekében városunkban kifejté. Erre a multira tekintett vissza a derék tűzoltóság, a mikor 20 éves fennállásának emlékére mult vasárnap kis jubileumot rendezett. A szomszéd társjegyesületek részéről a perlakiak s nyírvölgyiek jelentek meg mint vendégek. Az egyik közül 20-an, az utóbbiak 12 taggal képviseltetve. Kezdetét az ünnepélynek a lakotya melletti térségen megindított iskola gyakorlat képezte — A mászóházban bemutatott gyakorlatok precíz kivitelökkel valóságos gyönyörködtettek; a fecskendőgyakorlatokkal is bemutatták ügyességüket. Nagyszámu közönség kísérelte figyelemmel s jutalmazta a tűrtapssal a gyakorlatokat már itt is, de sokszorosan megsaporodott az a Gabonaterén, az elemi iskola épülete előtt, a hol a tulajdonképeni diszgyakorlatot tartották meg. Négy óra felé hangzott el a vészjel, mely az elemi iskola épületében markirozott tüzet jelezte. — A legnagyobb gyorsasággal a legpéldásabb rendben rohant elő a fegyelmestű tűzoltó csapat. Élén Szeiveth Antal főparancsnokkal, ki a tűzoltóság élén dicséretes buzgósággal s szakértelemmel az idő szerint működik. Egy perc alatt rohantak végig a nagykiterjedésű Gabonaterén s a másik perczben már ott volt ki a maga helyén, akárcsak egy kötelességtudó jól iskolázott katona; hol a fecskendő mellett szorgoskodtak, hol a több száz méter hosszú oszvek elhelyezésén fáradoztak; a létrák villámgyorsasággal kapcsolattak egybe s alig tellett bele egy néhány pillanat s a mászók már ott termettek a tűz által megtámadott szobában, majd az emeleten

épület tetőzetét lepték el hangyamódra, melyen a tűz látszólag nagyon elharapódzott volt már. A három fecskendő pompásan dolgozott. A vizugarak patogatása puskaropogáshoz hasonlított s akkora vízmennyiség zúdult az iskola épületére, hogy ha valósággal égett volna a ház, szintén elfojthatták volna vele az életet. — Egyszóval tűzoltóink derék munkát végeztek, bebizonyították, hogy a béke idejét lekiismeretesen használják fel úgy elméleti, mint gyakorlati kiképezetésükre. Fél órai pihenés után, a hogy mindent ismét a szertárban elhelyeztek, zárt sorrendben vonultak ki tűzoltóink az Adelmann féle „Fehér Galmab”-ba, a hol annak kerti helyiségében Sárközy kintű zenejéteka mellett nagy közönség társaságában ha jnalig fesztelenül mulattak.

Sárközy Sándor hírneves zenekara ma vasárnap hangversenyt rendez a „Hattyu” szálloda éttermében, melyre a n. érd. közönség becses figyelmét felhívjuk.

Műkedvelői szini előadás. A hogy nekünk Alsó Lendváról írják, folyó hó 1-én Németh Mihály polg. isk. tanár vezetése mellett műkedvelői színelőadást tartottak ott, a mikor is Margitai D. „Cserebogár” című népszínműve került színtre telt ház előtt, a „Korona szálló” dísztermében. Első helyen Horváth J. tjelett (Széky báró szerepében) bravurozott. Tapshivarral jutalmazták: Lázár Istvánt (Bundi), Lázár Istvánné urnót (Eszter a cserebogár szerepben). Beck Hugót is (Bucskó a fiskális) szerepében. Kifogástalanul játszottak: Hajas Sándorné, Kulcsár Miklós, Eitz József, Turnauer Erzsébet és Rosenberg N. k. a. Egyáltalában valamennyi műkedvelő megállotta helyét Keltős közönség illeti Németh urat, ki buzgólkodott rajta, hogy a mű sikere minél inkább biztosítsák — Előadás után táncszínelőadás volt, a mikor is Fityának jóhírű és közkedvelt bandája pengette a szebbnél szebb talp alá gyújtó magyar nótákat.

Góvászai községben e hó 11-én d. u. 4 órakor tűz támadt s miután a szél is fujt, a község fele az utca egyik felén 3 ház kivételével az óriási tűzvész martaléka lett, az összes gazdasági épületekkel együtt. A kár néhány ezer frtot tesz ki.

Csendőrségi községben (alsó lendvai járás) e hó 11 és 12. közti éjjelen egy rablóbanda pusztított és mészárolt. Egy szegény hegyi lakó embernek hasát felvágták, a ki néhány óra mulva kisenvedett; egy nőnek karjába egy férfinék pedig vállán baltával vágta be; mire a lakosok felébredtek és üldözőbe vették, a rablók puskalövészekkel védelmezve magukat, elmenekültek. A csendőrség nyomozza őket. A mint gyanyitják, német cigányok lesznek, mert az alsó-lendvai csendőrség 12-én kísért be Lendvára mintegy 25 német cigányt, kik közt férfi csak 8—9 van.

A magyar osztálysorsjáték.

Olvassunk kétségkívül gyakran találkoztak ezzel a címmel az utóbbi időben, mert ismert dolog, hogy az országgyűlés felhatalmazása és a király által jóváhagyott törvény alapján a millenniumi kiállítás alkalmából rendezik az első magyar osztálysorsjátékot és ennek a sorsjátéknak hasznából egy millió forintot a kiállítás céljaira fordítanak. A hírlapokban napról napra lehet olvasni az osztálysorsjátékra vonatkozó híreket, de a közönség nagy része még mindig nem tudja, tulajdonképen mi is ez az osztálysorsjáték?

Az osztálysorsjáték nem egyéb, mint több sorshuzásnak egybevonása. Több sorshuzás tehát egybevonva, képezi az osztálysorsjátékot, míg ennek keretében minden egyes sorshuzásnak osztály neve.

Tulajdonképen mindegyik osztály önmagában is egy önálló sorsjáték, úgy hogy bárki tetszése szerint akár az egész sorsjátékban, akár pedig csak egy-egy osztályban vehet részt. Természetesen ahány osztályban részt vesz,

annyi osztályra kell fizetnie, mert minden újabb osztályban pályázik az ő sorsjegye a nyereményekre. Ezek a nyeremények pedig oly nagyok, amilyenek Magyarországon, de még a külföldön is, még sohasem voltak. Mert hát a szerencsés esetben 1 millió koronát lehet nyerni a magyar osztálysorsjátékkal.

A dolog úgy áll, hogy a kiállítás alkalmából rendezendő első magyar osztálysorsjáték két osztályból áll, vagyis két húzása van. Mindenki vehet sorsjegyeket és pedig tetszése szerint csupán az első osztályra, vagy pedig mindkét osztályra.

Csupán az első osztályra egy sorsjegy ára 20 forint, s ezt úgy hívják: osztálysorsjegy mindkét osztályra pedig 40 forint, ezt teljes sorsjegynek nevezik.

Az egész sorsjáték következőképpen fog történni.

Összesen van 100.000 darab sorsjegy. Ezek közül az első osztályban, tehát az első sorshuzás alkalmával 10.000 darab nyereményt húznak ki, a melyeknek legkisebbje is 40 forint, tehát kétszerannyi, mint az osztálysorsjegy ára, míg a legnagyobb nyeremény 80.000 korona. A nyereményeket minden levonás nélkül fizetik ki.

Az első húzást október hónapban tartják meg és ezen a sorshuzáson részt vesz mindenki, a ki akár 20 forintos osztálysorsjegyet vett, akár pedig 40 forintos teljes sorsjegyet.

A mikor az első húzás megtörtént és kifizették a nyeréseket, akkor be van fejezve az első osztály és meg kezdődik a második osztály, mely még sokkal előnyösebb, mint az első. De a másodikban csakis azok vehetnek részt, a kik mindjárt kezdetben egy 40 forintos teljes sorsjegyet vásároltak, vagy pedig azok, kik első osztálybeli 20 forintos sorsjegyükre még 20 forintos ráfizetnek. És nagyon ajánlatos is, hogy minden ember vagy vásároljon mindjárt 40 forintos sorsjegyet, vagy ha csak 20 forintos sorsjegyet vett, fizesse aztán rá a második 20 forintos is. Mert a második osztályban már csak 90.000 sorsjegy van és ezek közül 21.499 sorsjegyre jut nyereség, úgy hogy tehát a két osztályban minden harmadik sorsjegy kap nyereményt. És hozzá milyen mesés nagyságu nyereségek: 6000 koronás, 8000 koronás, 10.000 koronás, 15.000 koronás és 20.000 koronás nyeremény van egy egész csoport, de vannak aztán 50.000 koronás, 100.000 koronás, 200.000 koronás és 400.000 koronás nyeremények is, sőt a legszerencsésebb sorsjegytulajdonos egy millió koronát is nyerhet. Együttvéve 49 lönyeremény van, de még azonfelül e 49 lönyeremény közül a, melyiket utóljára húzzák ki, 600.000 korona külön díjban is részesül. Egszeriben milliómos lehet tehát az emberből.

Látható tehát, hogy az osztálysorsjáték alig képzelhető óriás előnyöket nyújt. Az első húzást október 16-ikán, 17-ikén, 18-ikán és 19-ikén tartják meg, mert bizony teljes négy napig tart, a míg a 10.000 nyereményt kisorsolják. A húzást a pénzügyminiszterium ellenőrzi, egy kir. közjegyző jelenlétében. De mindenki, a kinek van egy sorsjegye, maga is ott lehet a sorshuzásnál és megfigyelheti azt, mert a húzás nyilvános lesz. — A nyereményeket pedig, még az esetleg milliós nyereséget is rögtön kifizetik a húzás után, még pedig egy krajczár levonás nélkül, először is a többi sorsjegyeztől, a hol mindeneséig, gyakran 20 százalékos levonások történnek. Az országgyűlés teljes adó és illetékmenteséget adott az osztálysorsjátéknak, s így akármennyit nyert is valaki, a nyereséget az utolsó krajczárig rögtön kifizetik.

Olyan előnyei vannak tehát ennek az első magyar osztálysorsjátéknak, a milyennel semmi-féle sorsjáték sem dicsekedhetik. És ezért gondoskodva van arról is, hogy minden ember kivéhesse a maga részét belőle. Lehet kapni tízedrés és húszadrés sorsjegyeket, úgy hogy bárki két forinttal vagy egy forinttal az első osztályban, — négy forinttal vagy akár két forinttal pedig mind a két osztályban játszhat, s részt vehet e csekély összegűekért a milliós nyereségben is. Olyan kecsgetű előnyök ezek, a melyek megérdemlik, hogy minden egyes ember pár forinttal hozzájáruljon.

Fischel Fülöp (Strausz Sándor) nyomdaüzletében egy tanuló felvétetik. Csakis 3-4 polgári- vagy középiskolát végzett ifjak jelentkezhetnek.

Felelős szerkesztő:

MARGITAI JÓZSEF.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR)

S urednikom moći je svaki dan govoriti med 11 i 12 vrom. — Sve poljičke tišude se sadržaja novina, naj se poljičaju na ime Margitai Jeseffa urednika vu Čakovcu.

Isdateljstvo:

Kalijara Fisebel Filipova kam se prodajata i obmane poljičaju.

MEDJIMURJE

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . 4 frt
Na pol leta . . . 2 frt
Na četvert leta . . . 1 frt

Pojedini broji koštaju 10 kr.

Obmane se poleg pogodbe i šal računaju.

na hrvatskoj i magjarskom jeziku izlazeći društveni znanstveni i povuoljivi list za puk.
Izlazi svakog vijeden jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Službeni glasnik: „Medjimurakoga podpomagajućega činovničkoga društva“ „Čakovečke šparkasse“, „Medjimurske sparkasse“, i t. d.

Zdravje.

Brezsvěstnost, medlobicu more prouzročiti pri sevim zdravim čoveku jako raznolika okolnost; tako vrlo veliko duševno usrujanje, strah prestrašenje, vidjenje krvi, velika vrućina i t. d. Gustoput međtim sled raznolikih betagah se more pojaviti. Tak sled kapi (slag) arčne ozleda ili — kremfa nervoznih živčene ozleda falingah i t. d. Ako gdo u medlobicu, ili nesvęst padne nę je ga treba u stojeći položaj postaviti, nego vodoravno, malo s podignjenom glavom ga dole položiti. Stiskajuće oprave, zapinjače i prepašaće, treba razvezati i raspustiti, ar moreju obitanje krvi. Obraz treba je s mrzлом vodom naspricati; treba je za frišni zrak se poskrbeti i jaka dihalo (ocet, aether, ammouiak) držati pod nos. Ako nebi fletno k sebi došel, potrebno je po lęcnika poslati, navlastito, ako se nepozna bilo arca.

Ova obćenita pravila uręeci pred oćima povrh ovoga imajmo i na to pazku, da za napadajah krćah, da bolestnik u slučaju padanja na tvrda na tēlesa se neozledi. Ako su mu usta gręevito skupa stišnjene, onda med dva reda zubih porinimo držalek žlice, ili tomu spodobnu stvar, da jezika nezgrize. Prata po krću skup stišnjena neraztečajmo širom, nego prićekajmo strpljivo prestanek napadajah krćev. Ako zatim bolestnik zaspi, nesmetajmo i nebunimo ga, nego mu na čelo; ako je mrzlišća ruke mu, mrzle vodene obloge polazimo.

Zagutjenje-zadušenje. Zagućenje-zadušenje postane, ako se dihajuće orudje zatvori od zraka, ili ako se dihanje u škodljivom zraku događa. Ovo stanje naglo pomoć o oslobodjenju života isiskuje. Postupak s oslobodjenju životaraznoliki je, polag udušenje proizlazećih usrokah.

Zadušenje s vodom. Ako gdo u vodu opadne, te ga od onud u brez svěstnom stanju izvleću, treba ga je dole položiti s podignjenom glavom, malo na desnu položiti se pod nos mu flaicu s ammoniakom podmetnuvši usta i nosne luknjice s perotom škakljajući. U usta mu zraka napuhnem. Hitro ga slećemo do gola, te u toplu postelju položimo, gde ga ili s kefom, ili pak s krpom flanela u žgancii namoćenog đvrsto ribamo. Na kranje dele tēla vrućega cigla postaviti, ili u krpu platna zamotanog vrućega željeza upotrebimo. Čreva tirajućeg kljuna priredimo sa 60 gr. soli istoliko octa u 1 liter vode priredjeno. Napokon ako se je samovęst povrnila, podavajmo nekoliko šalica kuhanog vina ili vin-ke juhe piti.

Krivo je ono mišljenje, kad da biudušenje s vodom to prouzročilo, da su u vodu padši mnoge vode pogutali, usrok smrti je taj, da je deļovanje dihanja prestalo. Gdo anda tak misli u vodi zadušenog osloboditi, da ga s nogami gore obrne, da u usta popita voda iscuri, on u onakvu pogbelj ga izvrgava, da krv u glavu nagomilavša more s gustom ili šlakom kraj naćiniti

prividno umrvšemu. U mnogih mestih je i ona kriva i pogibeljna mišel razširena med obćinstvom, da vodi zadušenog, ili silnom smrtjom preminulog tēla ni je se smeti ni doteknuti, dok člani oblasti nesu prispeli. Dotim pako dok i najmenjša znamenje životno ćutimo, dužni smo poleg iskrnjega obvezi namah za oslobodjenje se postarati. Ar ravno s hitrom pripomoćjom moremo slučajno osloboditi život.

Udušenje-zadušenje s obęenjem. Smrt obęenog ravno tak, kak i u vodi zadušenog ili utopljenog prouzroćuje odstranjenje zraka u dućnih ćevih. Prvi posel je u tom poslu uže li žnora odrezati, ćim je bil pričrćen o vrat i odstraniti. Zatim pak upotrebiti gore opitane mēre.

Gromom ili strēlom ošiniti. Koga je strēla ošinula, on na mēstu mrtvę more oćati. Ali ima prigodah, da strēla samo prividno smrt prouzroći, kad jeduu vrst zadušenja. U tom slučaju treba na isti naćin postupati, kak smo to pri obęenju opisali.

Smrznutje. Ako je gdo velikoj zimi ćrez dugo vremena izvrgnut, redovito u neobranjeni sen opadne. Zato neka svaki ki je pritrucan na mrzlom mēstu biti, nastoji neprestanim gibanjem tēla odstraniti pogibelj te budno oćati. Ar ako pospanost i pogibelj smrznutja s dovoljnim gibanjem tēla zatećenjem u povoljnu hižu od sebe neodstrani te silom neodtura, onda na brzom zaspi i smrt za kratko vrēme nastupi.

ZABAVA.

Anda tko je bil?

Bilo je još u prvjoj polovici tekućega sloletja, dok je još Neapolitanska bila kraljevstvo, svojim kraljem za sebe. Razbojnićtva su u toj državi na toliko mah preuzela, da te je moralo za tolvaje izkoreniti, prićkim sudom (statarium) postupati.

Jedne burne no i sedel je u Napulju nieki mladi ribar sa svojom materom u ribarskoj hutici. Kroz silnu buru začuje na jedan krat ne daleko od hutice viku za pomoć. On odmah izbeži van i pred svojimi nogami vidj na zemlji ležećega čovika, koj je on hip od razbojnikov bil napadnut i smrtno ranjen. Razbojnici su odbiešli, jer izvan njega začuli su i stražu, koja je u pomoć priteći kanila. Ribar se prigruje k dole ležećemu za da mu pomore, ako je još moguće, ali nesrećom ov više zemaljske pomoći nije trebal — bil je već mrtav.

U isti hip dobeži i straža, koja je takaj za vikom išla te najde mladoga ribara pri još toplom ubijenom. Dakako da je sad straža bila vesela teda negda zloćinca vloviti moći, kad ga je baš pri sloćinu zatekla. Badava se je ribar izgovaral, badava je njegova

mati stražarom svedoćila, da joj je sin nedušan te da su to bezdielo drugi poćinili, a on samo na umorenoga viku u pomoć priteći hotel. Sve je bilo badava. Stražari su ga svezali i sudu predali.

Pred sudom je sumnja na njega bila takvelika, da je ćieli proces bil hitro gotov. Pri umorjenem, još toplom, s njega, i to samoga njega našli, a on drugoga sviedoka izvan svoje matere nije imal, materino pak sviedoćanstvo sud niti gore nije hotel uzeti, i tak su njegov izgovor za svuju nedužnost sudci, kakti tvrdokorno tajenje uzeli te su ga prićkim sudom (ręgtön itélő bíróság) odsudili na smrt.

Pošto je odsuda bila popoldan izrećena, odgovdjeno je bilo pogubljenje na drugi dan u jutro. Kad je to mati začula, padne iz jedne omiljavice u drugu te kad je malo k sebi došla, zapita med gorkim plaćom sudce, jeliove sad nikakove pomoći neima? Sudci su ataricu milovali, ali druge pomoći neima — rekli su joj, izvan da ga sad kralj pomiluje.

Materina odluka je bila brzo zrela. Ona je odmah hotela pred kralja stupiti i za život svog sina prositi. Ali kaj se starici tak lahko videlo, postalo je sad vrlo teško. Ona najme samo onak pred kralja nije bila pušćena, a izvan toga joj se je reklo, da mora molbenicu imati.

Već je sunce bilo nizko, kad je kraljevsku palaću ostavila stoprv morala nekoga poiskati,

tko joj bu molbenicu pisal. Kad je ipak nekoga našla, koj joj je na brzu ruku istu napisal i ona šnjom u ruku u kraljevski grad došla, već je bilo vrieme za audienciju davna prošlo, te nije bilo nikak moguće, da pred kralja dojde.

Sva zdvojena se obrne i u nevolji nevolji neznajuće, kaj je sad ćineća, dojde putem iduć do kloštra sv. Lovrenca. U svojoj tugi stupi u cirkvu te se pred oltar svetoga Antuna Paduanskoga poklekne, koj je bil u cirkvici željeznimi gaticami, kakti kapelica ograden. Tu se prićme zažgano k svetcu moliti, da joj sinu pomognu; ali dugo nije mogla moliti, jer je već kasno bilo i šakrištan je došel s ključem te je dal zaumenje, da se bu sad cirkva zatvorila. Sad u svojoj smrtnoj atiskii vzeme starica molbenicu te ju kroz rešetke hiti pred oltar zriećmi: »Sveti Antun! Oslobodi mi nedužnoga sina!«

Podpuno obatrivena i mirna ostavi sada cirkva te se povrne domu svojemu.

Već je bilo deset vur na večer, kad je ondęšnji neapolitanski kralj u svojoj sobi pisal, svoju družinu je odriećaval. Na jedan krat netko pokući na vrati i jedan mladi pater stupi u sobu. Isti je u svojoj ćielosti imal nekaj tak ugodnoga i ljubznoga, da je kralj, kad ga je spazil bil ves zavzet.

Pater stupi bliže te posve kratko veli: „Nek mi Vaše Velicanstvo odprosti, da tak kasno dohapjam, ali stvar radi koje dohadjam

Način o oslobodjen u života u svakoj zgodi treba je pokušati. Nastradalo ga spravimo u zgodu u hižu, glavu ostavimo odkritu, u ostale dele tela pokrijmo. I to pasljivo; ar smrznjeni deli tela jako su gibki. Zatim ga fletno slećimo i doli položimo, telo ribajmo sa snegom ili s frižikom vodom navlaženim canjkom za nekoliko pak minuta, akose oživil mlačnu vodu upotrebimo.

Pod ovom prvom podavajućom pomoćjum nesme soba ili prostorija zakurena biti, nego se to na mrzlom mestu mora obaviti. Samo gda je to čvrstota tela dopustila, te da se je za ribanje život povrnu, treba smrznutoga u topliju sobu smestiti, te mu podavajmo toplu juhu, thea, ili pak kuhana vino.

Kada samo jedan ili drugi kotrig tela (prst, uho, nos) je zmrznut, odpeljamo ga u mrzlu sobu, te ribajmo zmrznuti kotrig sa snegom ili s ledenom vodom do toga, dok stoga nesmine te nedobi čutljivost nazad. Te i potlje u mrzloj vodi navlažene cape gore metati.

Zadušenje s vugljenastim plinom. Udihan ugljičene kiseline i ugljičnoga kisika škodljivo je, te more i smrt prouzročujućim postati.

Ako gdo na takvih mestih, gde se ovi plini nagomilivši, (pre napunjeni mali stan, mnogo cvetje, u pivnici, vrēnju vina, u rudnicah pri žganju, ugljena uzlih pečih, pri kurenju u novih zemljenih pečih i t. d.) dobi glavobolju te teško more dihati, ili ako u prividnu smrt opadne, — namah se mora načist zrak smestiti, opravu mu treba sleći, obraza s mrzлом vodom treba špricati; skrajnje kotrige dobro ribati; nosne lukujice s perom skakljati; na noge postavimo mustardinu melju i kvasa si mustardena činjenog postavimo, ili jakog ribanog hrena gore položimo. Gda je pak malo k sebi došl, podavajmo mu vina, konjaka aetheru, Hoffmanove kapljice. Potlje hladeda pitja, n. p. s vinikom octom, ili i čistu frisku vodu moremo dati, te mu obraza, zatiljak, prea s octvom ili s octenom vodom ispirajmo.

Zahodi, kanali žljebi, navlastito za čišćenja s izhlapljućimi gasi ili hlapovi (osebito sumporni kamenokis) jako pogibeljne

zadužujuće slučaje moreju prouzročiti. Onda ovakve život oslobodjuće načine moramo upotrebiti. Nesretnika morati je na čisti zrak odnesti, s mrzлом vodom ga špricati, octenu i klornog-vapna smešanu kapljevinu zamotanu u jednu capu treba mu je pasljivo podavati podihavati. Ako bi morebit pri čišćenju zahoda iz tog mu šta na jezik došlo, treba je za bljuvanje.

Zamrtje ili prividna smrt Izvan zadušenje još vrlo mnogo drugi uzroka more zamrtje ili prividnu smrt proizvesti, tak duboko sjetje, slag, kolera, nekoja nervoznost i t. d. Vidlo se je već, da su za mrtve držani ljudi iz rake se stali, probudili Znati anda moramo svi ona znamenja i prikazanje i pojave, po kojih razpoznati more, jeli je gdo mrtve.

Nastup smrti sledeći pojavi označuju ohladnjelost i obljedjelost tela, zagloženje ili ostaklenost oči, i nečutljivost prama svetlosti, otvrdjenje skrajnjih kotrigah i obraznicah, izmanjkan e dihanja i udaranja srca — i glavne kucave žile, i napokon pojav modrastu — i zelenkasti na koži.

To, da je telo hladno, nemore prav potvrdjivati nastup smrti, ravno tak, kak i iz toplosti tela ne je moći svigdar izvadjati, da je živ, ar u vodu pavšega smrznutog zamrzloga telo je mrzlo. pak su još živi, i obratno, nekogoj zadušenog telo potlje smrti dosta dugo toplo ostane.

Raznoliki betegi poimence šeta, zvanredno propala bielu farbu izdavaju. Moždanske ozlede ili bantovanja gustoput pred smrtjum potamnjuju oči te je nečutljivimi čine prama svetlu.

Po smrti nekoliko ura nastavša i duže te na ure trajajuće odverenost tela zaista je jeden najsigurneši znak smrti; ali ne je stalen znak, po grču, smrznutju i t. d. nastupivsoj zamrtnosti.

Prva i najvećša pedagoška regula.

Gospa A. željela je od vsega srca da si decu valjano uzgoji — na radost svoju, dječju i svih onih, koji budu ma kada imali s njima posla. Nastojala je ona da dozna pravu

istinu o uzgoju, pak jer je čula, da je njemačka pedagogija najbolša, išla je ona vu Beč, da dozna tam jedino spasonomu uzdojnu istinu i donese ju dimo vaim neznaicam na najvećšu radost.

Kad je anda došla ona k vučenomu njemačkomu profesoru, bil je on ves iznenađen. Nije šala, iz tolike daljine dojt k njemu po istinu, pravu njemačku istinu!

— Je, rekel je profesor, ja Vam morem reći pravu istinu, vekivećnu istinu za vse ljudi i vsa vremena. Ali prije bi moral poznavate Vaše predznanje!

— Predznanje? Kak to mislite? zapita gospa.

— S tim mislim pitati Vas, koje ste škole svrsila, da znam kaj Vi znate, ar, milostiva, gdo nema predznanja, nemore naših velikih istinah pojmiti. Gdo ih hoće pojmiti, mora prije priskrbeti si predznanje. Anda molim — Vaše predznanje? zapital je hladni profesor.

Gospa bila je vu nepriliki. Ona je svrsila pučku školu, navčila se ponekaj glasovirati i popjevati, ručao delo priili no dovoljno, dobro kuhati, a dok je vse to izučila, došel je njezin sudjenik, zamuš je išla i s tim su bile škole vu dovršene.

Kad je to profesor čul, zaklimal zabrinuto glavom rekel je: Vi neurete mene razmeti. Da Vam i vse povém, bude vse zabada, Vi nećete ničesa shvatiti prez predznanja. Gdo nema predznanja, nemore postignuti specijalno znanje pedagogiji.

— Vse se budem ja navčila zaradi svoje dece, rekla je mati, samo mi rečite, gospone profesore, kaj mi je potrebno preštudirati, da postignem to predznanje.

Na to ju je odpeljal vučeni profesor do svoje knjižnice. Bili su tu dva ogromni ormari puni knjigah i časopisah. Profesor je odrezal vu kratko:

— Gdo hoće da gověka valjano uzgoji, mora da vse ove knjige preštudira. Prez ovoga znanja neima pedagoga.

Gospa se prestrašila. Za Boga miloga — kaj vse? Im za ovo treba čeli život da se samo prečete, a kam li prouči. Gdo bi to preštudiral i poleg toga još postiči vjestinu, da si priskrbi vsakdašnji kruh? Po tom će

je tak silna, da se odgoditi nemoše, jer o njoj visi život jednog čovieka.

„Govorite pater — veli kralj — „kaj morem učiniti?“

Odgovori pater: „Vaše Veličanstvo je danas smrtvu odsudu podpisalo, koja je nad jednim mladim ribarom izrečena. Sve okolnosti bile su proti njemu, a on je ipak posve nekriv.“

„Ja tu nemogu pomoći“ — odvratil kralj — „Kada zakon odsudu izreče, tu ja nemogu ništ promieniti, a da bi ista bila nepravedna, to pak za celo nemogu predpostavljati.“

„Da je on, za koga sam se zazvel, podpuno nedušan“ — veli na to mladi pater — „mogu dobar stati. Još jedan krat molim Vaše Veličanstvo pod ovo pismo nekoliko riečih napisati te nekrivoga pomilovati.“

Ovo zadnje je pater takovom sigurnostjum izgovoril, da je kralj nehotice za perom posegnul — malo se zdržal i patra zapital: „Odkud ste vi sim došli?“

Odgovori pater: „Iz kloštra manje braće svetoga Ferencu koj ima još i ime sv. Lovrenca.“

Kralj vzeme pero u ruke a pater mu prstom pokaže prazno mjesto na papiru i kralj podpiše. Komaj da je to bilo učinjeno, zahvali se pater, nakloni se i otide.

Ovo, kak je pater došel i kak je otišel iluo se je kralja dojmilo, on je jedno vrieme

ves zamišljeni tu stal, a zatim mu se je narinulo pitanje: Kak je ov človek mogel po noći do njega dojt. On pozove svog dvorjanika te ga zapita: „Tko je patra k meni nutar pustil?“

Ali niti dvorjanik niti itko drugi nije u gradu nikakvog patra videl. Odmah su ga pričeli svi po gradu iskati, nebili još gde ov je bil, ali badava pater je zniknul.

Sada odlučil kralj u klošter sv. Lovrenca se odpeljat i tam popitati, koj pater mu je za odsudjenoga pomilovanje izmamil.

Safot, na kojem bi obsudjeni imal umrieti, već je bil postavljen, i on sam je već u tamnici čekal, kak bude frajmanu došel po njega, kad se na jedan krat vrata odpru i nutar u tamnicu stupi mjesto krvnika jedan dršavni činovnik, koj je odsudjenomu podpuno pomilovanje objavil tak, da je, isti iz tamnice izraven k svojoj materi domov slobodno otišel.

Kad je pričel dan svitati, zbudil se je dršavni odvjetnik i se ne malo prestrašil, kad je na svojem stoleku polag postelje našel podpisano po kralju pomilovanje za včera odsudjenog ribara, koje je dapače još od včera datum nosilo. On je mislil, da mu je sluga snočka zaboravil povedati, da je pismo došlo, te se hitro stal i otišel kojim u tamnicu k-odsudjenomu kak sam prije povedal.

Isti dan pred poldan dopelja se kralj u klošter sv. Lovrenca te naloži da se sva a bratja

refektoriumu sakupe. Kad su svi zajedno bili, zapita gvardijana, koj od njih je bil sinoć pri njem. Pater gvardian se je na ovo pitanje ne malo osupnul, jer on o tom, da bi koj po noći bil klošter ostavil, nikaj nije znal. Kad je na to kralj svakoga pojedinoga dobro pogledal, ali u nijednem sličnost onoga koj je pri njom bil, najti nebi mogel, pripovedal je kralj gvardianu cielu dogodovštinu. Na kaj veli gvardian, da bu dobro po muter odsudjenikovu poslati, jer ona mora znati komu je svoju molbenicu predala, i tak bude učinjeno a iza toga dok ona dojde je kralj iz dugog časa kloštra pregledaval, patri su ga sprovadjali.

U tom su došli u cirkvu, jer je i nju kralj željel višati. Kralj idući od oltara do oltara, dojde i do onoga med gatricami, najme sv. Antuna. Tu postoji, i kakti iznenadjen na sv. Antuna prstom poka e veleći proti patrom: „Ov je noćas bil pri meni!“

„Ako je ov bil“ — odgovori pater gvardian — „onda nas Vaše Veličanstvo nek ima izpričane; a ovo je sv. Anton čudotvorac, koj pod mojom zapovedjum nestoji.“

Anda tko je bil? — —

Em. Kellay.

uzgoj pripadati samo malomu broju pedagoga, a mi vse nečemo svojoj dčci biti više nego robovi, koji ju hrane i zdržavaju! — rekla je gospa:

— Uzgoj i nespada vu novine, vu javnost, rekel je profesor. Gdo nemre da mu se posveti cilj, nek ga se i neprihvada. Diletantizam samo kvari. Vse se mora prurčit temeljito, gründlich! Taj treba znati psihologiju, fiziologiju, didaktiku, metodiku, higijenu...

— Ah, gda bi ja to preštudirala, pa napokon tak dugo nemrem ni biti ovdí. Ne-preostaje mi anda drugo, nego prepustiti dčcu sudbini! — rekla je zalostno gospa.

— Nipošto, rekel je profesor, vi nemorate ovdí ostati. Tam pri Vas vu Magjarskoj izhadja pedagoških novinah, časopisab, citajte ih, pišete kaj i mi, i mi bi pisali kaj i oni. Sledite ih, dčca Vam budu pravi angeli.

Gospa je otišla dímó, nabavila si je vse časopise pedagogičke i još druge knjige tam preporučene i počela se vučití dan i noć.

Tak sam ju našel jednog dana. Moral sam se smejeti njenog pripovedki o njemačkom profesoru. Nu da joj još bolje prikažen ne izvedivost i smésnost tolmača nemačkoga profesora, rekel sam joj, da i naši vuđenjaki vu svojih novinah su dokazali, da niti Herbart nije vse rekel, nego ga pupunjuje Spencer, a Spencera izpravlja gdega Bain, i tak in infinitum.

Pak kaj bum ja jadna, zapitala je gospa. Mortí Vi to, gospone, vse znate, pomozite, uzgojté mi dčcu, pošteno budem platila! rekla mi je gospa.

— Gdo to vse zna? Zuate kak veli Göthe: O Beste, glaube, was man so verständig nennt, ist oft mehr Eitelkeit und Kursinn! (Faust I.). Pak zvun toga meni se čini, da samo mati najbolje more svoje male ukgojiti, ar njene ljubavi proti dčci nemore nikakove umjetnost nadoknaditi.

— Ali za mlloga Boga, navaljujete na mene silen terh, a vu meni neima predznanja. Vase su reči još strasneše od onoga profesora!

— Ipak — probajmo pogoditi! rekel sam.

— Kaj je to moguće? Rečíte kak govorite! rekla je ona.

— Pak dobro. Ponajprvije zaprite vse te knjige. Vu onih, koje su stara, vno go je toga zastarelo i oprovgnjeno, a vu ovih, koje su nove, vno go je toga neutvrđeno i uedokazano. Rědke knjige nek su vam prijatelji. Preporučam Vam vse prevode gospona N. koji su osvojili vno go srca. No dok se to vse prečete i premisli, dal vam budem tolmača, kaj bude dosta — mrti i za navěke. Nebude nikaj novoga, ali bude svih kratki naputek, a vrlo veliki i težki da se izvrši, težki od svih ostalih tolmačov vu ovih knjigah sadržanih, navuk, koga bezuvjetno popravlja svēt.

— Kak bi rada to znala!

— Taki budete doznali. Vi bi radi, da Vam dčte bude dobro, da budu uljudno, fino, uslužno, da nebude osvetljivo, da nepsuje i netuče druge, da ne zamehava sirote, da ljubi knjigu, glasbu, umjetnost, da bude delavno, da nekrade, da nemuči nikoga, da buče angel! Ili — budimo istinski — mi bi svi radi, da nam dčca budu bolša od nas, nebi li bila i menje nesrećna od nas, kojim su lastoviti nedostatki pribavili vroge neprijlike. Doista, to mi svi želimo, i Nemci Francezi, svi, pak tak je i prav. No da to bude, da budu dčca dobra, — potrebno je da im mi prednjacimo. Kakova hoćete da Vam budu dčca, takova

nastojte, da budete Vi pred njom. To je najvekša regula uzgojua, prez nje neima uspjeha. Vse naš dovezdasnji uspjeh imademo zahvaliti samo tomu, vu koliko smo sljedili gornju regulu. Hoćete li, da Vam budu dčca uljudna, budite sama prama vsakomu, ponajprije detetu — uljudna i fina, hoćete li, da bude uslužno, budite Vi prama vsakomu i prama služkoji — uslužna, nije to paradoks, netreba da budete služavka, a služavka gospa, no pri težšem poslu valja da joj pomorete, osobno svojom rukom, n. pr. kaj zdignuti, pomeknuti i t. d. Hoćete li, da vam sinek ljubi knjigu i školu, ljubite ju ponajprije Vi sam, poštuajte nauke, čitajte knjige, interesirajte se za škole. To Vam je moj tolnač, izpelajte ga i knjige su suviše! Istina, to je vrlo težko, Vi budete vno go krat i sama opala i ne ete moći biti uzor, pelda, navali moment sreće, strasti, pak č-věk i pódlegue, no Vi se borite, a dčte nek vidi Va u borbu proti zlu, eto mu najdivnije škole, uzora! Orakov primjer more dati samo onaj, koji ljubi, a to je mati, koji nigdo na svētu nemore da detetu nadoknadi, ar je Bog tak stvoril mater i vlejal joj vu srce ljubav prema dčci. Nezaforavite, milostiva gospa, nastojte biti uzor, i Vi ste vćinli vse. — Tuliko za sada vu buduće budemo se porazgovorili na tom temelju dalje. —

KAJ JE NOVOGA?

† Nadvojvoda Ladislav.

Telegram nam je iz Budimpešte već 6. septembra javil zalostno věst, da je ondi ob 3, 11 vuri preminul prejasni nadvojvoda Ladislav od težke ozlede, koju je zadobil 2. sept. na vadasiji vu Kis Jenő u. Vse do 6. septembra glasile su věstí o visokom betežniku veoma batrivljivo i povoljno, no čini se, da se je težkoj vrucići još pridružil one noći i drugi beteg, ter mladi nadvojvoda nije mogel odoleti ozleđi.

Smrtjum nadvojvode Ladislava gubi opet prejasna naša kr. familija nadebudnu jednu mladu silu, vitežku graniču na zelenu starodavnom stablu. Uz tolike vlogobrojne težke vudarce, koji su snašli zadnjih ljetah našu prejasnu vladalačku hižu, još se je sada pridružila i ova kobna sgoda, koju je opet s nova zavila vu črninu.

Vu toj velikoj tugi i nevolji velika je utjecha, da svi narodi naše monarhije jedna kom ljubavliju i toplim saučćem sprevadjaju dogodjaje vu svom kraljeskom domu, pak bude ova ljubav i privrženost za stalno ublažiti i bol zalostnih roditeljah.

Nadvojvoda Ladislav treće je dčte, a drugi i najmlajši sin od šestero dčce vrhovnoga zapovednika magjarskog domobranstva, prejasnog nadvojvode Jožefa i supruge mu nadvojvodkinje Klotilde. Rodil se je vu Alcsuthu 16. juliša 1875. ter je po tom stopram nezavjajna navršil 20 ljet.

Nadvojvoda je vu vojski zavzimal mjesto lajtnanta vu 37. pješacki regimenti, a pred dvema ljetmi svetčano je preglāšen puno ljetnim ter dobil red zlatnog runa. Niegova okolna hvalila ga je kak osobito talentovana, prijazna i čedna mlada čovjeka. Nenadana i nagla smrt vgasnula je vse ufanja, koja su se žnjim sprijale.

O posljednjih šesovih javljaju: Tri dana pred smrtjum pojavila se je kod nadvojvode zimica, koja je na hipe dosegla 41 gradus, a za tim je spala na 39.7 gradusov. Nadvojvoda je noć sprevodil dosta mirno i

spaval je, ter je vu jutro jel mal' mesa i pušil cigaretu. Profesor dr. Janny obnovil je zavoj. Nadvojvoda Jožef zatim brat ra njenoga, nadvojvoda Jožef August i nadvojvodkinja Augusta pohodili su ranjenika vu špitalu, gde su sproveli čeli pred poldan.

Minule noći opet je betežniku bilo gorje, vručica ga nije puštala ter je počel gubiti svěst. Jutros su ga čile stale naglo ostavljati, ter je vu nazočnosti čele nadvojvodske familie ob 3, 11 vuri pred poldan vumrl.

Papirnaté forintače.

Koncem augusta prestalo je vu prometu samo još 2.184.965 komadah papirnatih forintačah Uništeno je od juliša 1894. leta 53.698.896 forintačah.

Floksera na kavi.

Iz Brazilije dolazi věst, koja je moguća da poremeti vse moderni život. Vladine novine vu San Paolu javljaju, da se je na korenju kafske biljke pojavil beteg kakti floksera, koja grozi da s fonda vsu produkciju u kave. Minister poljodjelstva, Carvalho, povjeril je prvom kemičaru gospodarski škole vu Campinasu, Henriku Potelu, da kemički iztraži betega. Kava iznosi 98 postotatah izvoza Brazilije, koja bi usled ove katastrofe morala gotovo prepašti. Ovgodišnji prirod čeni se najmre na 8 milijunah vrećah vu vřednosti od preko 800 milijunah franakah. Beteg na kavi već je podpuno sfondala sadjenje kave na Ceylonu, gde se je pojavila ljeta 1869., za tim da Javi, gde je zrokovala kvara od 8 milijunah šterlinga na ljetu. Razuměva se anda posve dobro, da je věst o betegu kave Braziliji uzrujala vse st novništvo, — a moguća je, da uznemiri i Evropu, — jer se ona još uvěk nemore sprijateljiti s Kneippovom i Frankovom kavom.

Dobre žepne i stěne vure za fal čenu moći dobiti pri Pollak Bernatu vuraru vu Čakovcu (Pijac, Šparkassa). Pri njem se uzimljeju vure takaj za popravek za fal čenu:

LOTERIJA Grac, 7-ga septembra 1895.
42 14 33 32 8

Gabona árak — Člena žilka

1 m.-mázsa.	1 m.-cent.	frt	kr
Buza	Pšenica	6.20	—
Zab	Zob	5.00	—
Rozs	HRž	5.50	--
Kukoricza ó	Kuruza stara	6.00	—
" uj	" nova	5.50	—
Árpa	Ječmen	5.00	—
Fehér bab uj	Grah beli	7.00	—
Sárga " "	" zuti	6.00	—
Vegyes " "	" změšan	5.25	—
Lenmag	Len	9.00	—
Bükköny	Grahorka	5.25	—

ODGOVORNI UREDNIK
MARGITAI JOZSEF

Glavni surednik
GLÁD FERENCZ.

E rovat alatt közlöttekért sem alaki, sem tartalmi tekintetben nem vállal felelősséget a Szerk.

Hamisított fekete selyem Egessünk el egy kis mintát a venni szándékolt selyemből és a hamisítás rögtön kiderül: Mert míg a valódi s jól festett selyem az elégetésnél nyomban összepödörödik és csakhamar ki-alszik, maga után csekély barna hamut hagyván, addig a hamisított selyem (mely zsiros színű szallónás lesz s könnyen török) lassan tovább ég (minthogy rostszálai a festékanyagtól telítetlen tovább izzanak) és sötét barna hamut hagy maga után, mely valódi selyem módjára soha össze nem pödörödik, csak meggörbül. Ha valódi selyem hamuját összenyomjuk, elporaik, a hamisítványé nem. — Henneberg G. (es. kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben, házhöz szállítva, postabér és vámmentesen szívesen küld bárkinek is mintákat, akár egyes öltönyökre való akár egész végekben levő valódi selyem szövetéből, Svájcba czimzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek.

Hirdetések.

2752 tk. 895

Arverési hirdetményi kivonat.

A csáktornyai kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Kolmanics Magdolna mogyoródi lakos végrehajthatónak, Kolmanics János ugyanottani lakos végrehajtást szenvedett elleni 555 frt tőke követelés és járulékaí iránti végrehajtási ügyében a nagy-kaniszai kir. törvényszék — a

csáktornyai kir. járásbíróság területén levő I. hegykerületi 8 sz. tkjvben felvett legelő illetmény 20 frt becsárban

1895 évi október hó 7 én délelőtti 10 órakor

sz I. hegykerületi községbíró házánál, a III hegykerületi 238 tkv. 24/4 hrsz. a. ingatlan 473 frt becsárban

1895 évi október hó 7-én délután 3 órakor

a III. hegykerületi bíró házánál és a stridói 86 tk. 103/3 hrsz. a. ingatlan 103 frt becsárban

1895 évi október hó 8. napján d. e. 10 órakor

a stridói községbíró házánál Wollák Rezső felperesi ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános árverésen megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 % -át készpénzben vagyis az 1881 LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881-évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpéruznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni. 810 1—1

Kir. bíróság, mint telekkönyvi hatóság Csáktornyan, 1895. július 26 án.

2890 tk. 95.

Árverési hirdetmény kivonat.

A perlaki kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy Stern Frigyes és neje Fuss Emilia perlaki lakosoknak, Bozsek Pál perlaki lakos elleni végrehajtási ügyében közönség megszüntetése céljából a n.-kanizsai kir. törvényszék (a perlaki kir. bíróság) területén levő a perlaki

404 sz. tkjvben A+554 hrsz. a. 1/2 részben Bozsek Pál, 1/2 részben Stern Frigyes és neje Fuss Emilia tulajdonául felvett ingatlan 1821 frt kikiáltási árban

1895 évi október 11. napján délután 3 órakor

ezen kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság telekkönyvtárában Császák József felperesi ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános árverésen el fognak adatni és pedig az ingatlanok Stern Frigyes és neje Fuss Emilia tulajdonául felvett 1/2 részére Bozsek Pál perlaki lakos javára bekebelezett holtiglani hasznélvezeti szolgálmi jog épségben hagyásával, de csak annyiban, amennyiben a szolgálmi jogát megelőző és jelzálogilag biztosított követelések fedezésére szükségesnek mutatkozó 1530 frt vételár beigértetik, mert ellenesetben az árverés hatálytalaná válik és az ingatlan a szolgálmi jog fenntartása nélkül azonnal újból elárvereztetik.

Kikiáltási ár a fent kitett becsár.

Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10 % -át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni. Vevő köteles a vételár három egyenlő részletben mégpedig az első az árverés jogerőre emelkedéstől számítandó 30 nap alatt, a másodikat ugyanattól 60 nap alatt a harmadikat ugyanattól 90 nap alatt, minden egyes részlet után az árverés napjától számítandó 6 % kamattal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módozatok szerint lefizetni Ezen hirdetmény kibocsátásával egyidejűleg a megállapított árverési feltételek, a perlaki kir. járásbíróság tkvi. osztályánál és Perlak község előjáróságánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők. 808 1—1

A kir. bíróság, tkvi hivatala, Perlakon, 1895. június hó 19 én.

599 f. sz.
895

Hirdetés.

Az Alsó-Lendva és Nempthy uradalom alatt megnevezett vizimalmai, vízijoggal és a malmokhoz csatolt fekvőségekkel együtt

folyó évi szeptember hó 24. napjának délelőtti 9 órájában fognak Alsó-Lendván

a hercegi kertületi gazdasági felügyelőség iroda helyiségében nyilvános árverés útján eladatni.

- I. K. Kutasi határban fekvő „Ujfalusi malom”.
Ehhez: a) K.-kutasi határban 6 h. $\frac{736}{1600}$ öl fekvőség.
b) ujfalusi határban 4 h. $\frac{1042}{1600}$ öl fekvőség.
 - II. Szt Erzsébeti határban fekvő „Völt malom terület”.
Ehhez: a) k.-kutasi határban 5 hold fekvőség
b) erzsébeti határban a Kerkán tul 840 öl fekvőség.
 - III. K.-kutasi határban „Völt malom terület”.
Ehhez: k.-kutasi határban 5 h. 1527 öl fekvőség.
 - IV. Pákai határban „Pákai malom”.
Ehhez: pákai határban 6 h. 1464 öl fekvőség.
 - V. Döme földi határban „Döme földi malom”.
Ehhez: döme földi határban 6 h. 1464 öl fekvőség.
- Venni szándékozók a részletes adás-vételi feltételeket alulírott hgi ker. gond. felügyelőség irodájában Alsó-Lendván folyó évi szeptember 21-től kezdve az árverés napjáig naponta betekintheetik.
- Kelt Alsó-Lendván, 1895 szeptember 2-án.

599 Broj
895

Oglas.

Vu Lendavsku i Nempthyjsku gospočinu spadajući, niže imenuti melini i poljeg ležeće zemlje

24-ga septembra s. l. ob 9. vuri pred poldan vu Dolnjoj-Lendavi

vu kancelariji herc. gospočine budu se poljeg licitacije prodale.

- I. Vu K. Kutaskom hataru ležeći Ujfalusi-melim.
K tomu a) Vu K. Kutaskom hataru 6 mekot $\frac{736}{1600}$ klafter zemlje,
b) Vu Ujfalu hataru 4 mekot $\frac{1042}{1600}$ klafter zemlje.
 - II. Vu Szent-Erzsébet hataru ležeći „Bivši melinski grunt.”
K tomu a) Vu K. Kutaskom hataru 5 mekot zemlje.
b) Vu Erzsébetkom hataru prek Kerke 840 kl. zemlje.
 - III. Vu K. Kutaskom hataru „Bivši melinski grunt.”
K tomu vu K. Kutaskim hataru 5 mekot 1527 kl. zemlje.
 - IV. Vu Páka hataru „Páka-melim”
K tomu vu Páka hataru 6 mekot i 1464 kl. zemlje.
 - V. Vu Döme föld hataru „Döme földski melin.”
K tomu vu Döme föld hataru 6 mekot 1464 kl. zemlje.
- Kupci moreju od 21-ga do 24-ga o. m. zeznati sve, kaj se prodanje tih stvarih tiče vu kancelariji herc. gospočine vu Lendavi.
- Vu D.-Lendavi, dne 2-ga szept. 1895.

Főméltóságú herceg Eszterházy ker. gazd. felügyelőség.

804 2 - 2

Inspektor Herc. Eszterházyove gospočina.

Az államilag engedélyezett

Magyar Osztálysorsjáték

I. osztályu nyeremények.

Huzás 1895. október 16—19-ig

1	nyeremény a	80000	korona	—	80000	korona
1	"	60000	"	—	60000	"
1	"	40000	"	—	40000	"
1	"	30000	"	—	30000	"
1	"	20000	"	—	20000	"
1	"	15000	"	—	15000	"
1	"	10000	"	—	10000	"
2	"	8000	"	—	16000	"
8	"	4000	"	—	32000	"
10	"	2000	"	—	20000	"
13	"	1000	"	—	13000	"
100	"	400	"	—	40000	"
860	"	200	"	—	162000	"
9000	"	80	"	—	720000	"
10000 nyeremény összesen					1268000	korona

az 1896. ezredéves kiállítás alkalmából.

Kibocsátás 100000 sorsjegy

31.499 nyereménnyel és egy jutalomdíjjal.

A nyeremények minden levonás nélkül fizetettek ki. A huzások a lantellügyelet é. kir. közjegyző ellenőrzése mellett történtek.

Legnagyobb nyeremény a legkedvezőbb esetben:

1.000,000

korona.

Az I. osztály huzása után vásárolt sorsjegyekért az I. osztály díja után fizetendő.

II. osztályu nyeremények.

Huzás 1895. december 6—14-ig.

1	jutalom	600000	korona	—	600000	korona
1	"	400000	"	—	400000	"
1	"	200000	"	—	200000	"
1	"	100000	"	—	100000	"
1	"	50000	"	—	50000	"
2	"	20000	"	—	40000	"
2	"	15000	"	—	30000	"
4	"	10000	"	—	40000	"
10	"	8000	"	—	80000	"
27	"	6000	"	—	162000	"
100	"	2000	"	—	20000	"
200	"	1000	"	—	200000	"
1150	"	200	"	—	230000	"
20000	"	100	"	—	2000000	"
21499 nyeremény és 1 jutalom					4332000	"

Az I. osztályu sorsjegyek árai:

$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$	sorsjegy
40.—	4.—	2.—	korona.

A teljes (mindkét osztályra érvényes) sorsjegyek árai:

$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$	teljes sorsjegy
80.—	8.—	4.—	korona.

Valamennyi sorsjegy a falragaszok által megjelölt eladási helyeken kaphatók.

Budapest, 1895. augusztus hóban.

Andrássy-ut 5. szám.

Magyar Osztálysorsjáték Igazgatóság.

Sorsjegyek eladásra való átvétele iránti megkeresések hozzánk intézendők.

Első államilag engedélyezett

Magyar Osztálysorsjáték

az ezredéves kiállítás alkalmából Budapesten, 100.000 sorsjegy.

31499 két osztályba beosztott pénznereményekkel és egy jutalommal.

5 millió 600,000 korona összértékben

minden levonás nélkül készpénzben fizetendő — Legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben

egy millió korona

Első huzás 1895. október 16—19-ig BUDAPESTEN.

Eszerint ajánlom és utánvét mellett küldök szét

eredeti sorsjegyek az első osztály részére

eredeti teljes sorsjegyek, melyek mind a két huzásban érvényesek

$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$	korona
40.—	20.—	8.—	4.—	2.—
$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$	korona.
80.—	40.—	16.—	8.—	4.—

Teljes sorsjegyek, a melyek az első osztályban nyereménnyel kihuzhatnak, egyszersmind a nyereménnyel az előlegesen a második osztályra vonatkozó betét fizetettik vissza. — Megrendelések postautalvány útján lehetőleg a cím igen pontos megjelölésével kéretnek.

HEINTZE KÁROLY fő-elárusító, Budapest, szervita-tér 3.

Check-Conto: Magyar Postatakarékpénztár 3960. — Sürgöny-cím: Lottó Heintze Budapest.

Vidéki megrendelők porto fejében 10 fillért. ajánlott levelekért 30 fillért, továbbá minden egyes nyereményjegyzékért 20 fillért sziveskedniük külön mellékelni.

Lottógyűjtődék, viszontelárusítók és ügynökök mindenhol felállíthatnak.

Arverési hirdetményi kivonat.

A csáktornyai kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Muraközi Takarékpénztár végrehajthatónak, Horváth Lukács és Pollák Mátyas beliczei lakosok végrehajtást szenvedettek elleni 82 ftt tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a nagy-kanizsai kir. törvényszék és a csáktornyai kir. járásbíróóság területén levő

I. A beliczei 86 tkben 67. 245. 287 585. 781. 812. 890. 975. hrsz. a. ingatlanokból és legelő illetőségéből végrehajtást szenvedett Horváth Lukácsot illető $\frac{1}{3}$ része 322 ftt kikiáltási árban.

II. A beliczei 568 tkv. 952 hrsz. a. Mészáros József és neje Troják Annát $\frac{1}{3}$ részben és $\frac{1}{3}$ részben Horváth Gergelyt illető 53 frtban becsült egész ingatlan a végrehajt. törv. 156. §-a értelmében.

III. A beliczei 463 tk 345 hrsz. a. $\frac{1}{3}$ részben Horvát Lukács $\frac{1}{3}$ részben Horváth Gergely és $\frac{1}{3}$ részben Novák József és neje Berkovics Franciska tulajdonán felvett és 123 frtra becsült egész ingatlan a végrehajtási törvény 156. §-a értelmében.

IV. A beliczei 512 tkv. 597 hrsz. a. $\frac{1}{3}$ részben Horváth Lukács, $\frac{1}{3}$ részben Horváth Gergely és $\frac{1}{3}$ részben Brzohalszki Antal és Ignác tulajdonán felvett és 125 frtra becsült egész ingatlan a végrehajt. t. 156. §-a értelmében. —

V. A beliczei 200 tk. 771/6 hrsz. a. felerészben Horváth Lukács és felerészben neje Horváth Borbála tulajdonán felvett és 109 frtra becsült egész ingatlan a végrehajt. törv. 156. §-a értelmében. —

VI. A beliczei 440 tkben $\frac{1}{3}$ részben Vidovics Illes, $\frac{1}{3}$ részben Vinkovics György és neje Torádi Margit és $\frac{1}{3}$ részben Pollák Mátyas és neje Kollárics Katalin tulajdonán felvett és 40 frtra becsült legelő illetőség egészben a végrehajt. t. 156 §. értelmében és.

VII. A beliczei 516 tk. 995. hrsz. a. ingatlanból Horváth Lukácsot illető egyharmad része 71 ftt 66 $\frac{1}{2}$ kr. kikiáltási árban az árverést ezennel elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az

1895 évi október hó 5-én délelőtti 10 órakor a beliczei községbíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatul fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 %-át készpénzben vagyis az 1881 LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881-évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni. 809 1—1

Kir. jbiróság, mint telekkönyvi hatóság Csáktornyan, 1895. július 7-én.

OOOOOOOOOOOOOOOOOOOO

Alulirottt műhelyében egy ügyes fiu

tanonczul

azonnal fölvetetik.

Bővebbet alulirotnál.

Ilj. Bencsák Ferencz
könyvkötő.

OOOOOOOOOOOOOOOOOOOO

Arverési hirdetmény.

Alulirott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102 § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a perlaki királyi járásbíróóság 1196/p1894 számú végzése által Csesznák József perlaki ügyvéd által képviselt Pávlicz Szaniszló és társa szent-máriai lakosok javára, Pávlicz András ugyanott ni lakos ellen 230 ftt 13 $\frac{1}{2}$ kr. tőke, ennek 1893 év december hó 15 napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 55 ftt 45 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 443 frtra becsült 2 kanczaló, 1 mén, 1 kancza csikó, 1 kukoriczakas kukoriczával, 1 pajta, 1 sertésöl, 1 szekér, 1 eke, 1 borona taligával, 1 tehén, trágya és szobabutorból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatulnak.

Mely árverésnek a 5628/p1895 sz. ki-

küldést rendelő végzés folytán a helyszínén vagyis Szent-Márián alperes lakásán leendő eszközzésére

1895. évi szept hó 26. napjának délelőtti 9 órája

határidőül kitzetetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hívottak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107 §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatul fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881 évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Perlakon, 1895. évi szeptember hó 12 ik napján.

Stern Frigyes,

kir. jbirósági végrehajtó.

Keil Alajos-féle

Padlózat-fénymáz

(GLASUR)

leg kitűnőbb mázó-szer puha padó számára. — 1 nagy palaczk ára 1 ftt 35 kr.
1 kis palaczk ára 68 kr.

Viasz-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára. 1 köcsög ára 60 kr.

Arany-fénymáz

képkerekek stb. bearanyozására. 1 kis palaczk ára 20 kr.

Fehér „Glasure“-fénymáz

— Legjobb szer mosdó asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujonnan befestésére. —
1 kis doboz ára 45 kr. — 1 nagy doboz ára 75 kr.

Mindenkor kaphatók:

799 5—8

Heinrich Miksa cégnél Csáktornyan.

6936

p. 1895.

Hirdetmény.

Melylyel alulirott kir. törvényszék közhírré teszi, — hogy a II. hegykerületi 397. sz. tjkben felvett urberi közös legelő felosztása iránti tárgyalásra határnapul a nevezett község házában

1895. október hó 9. d. e. 9 óráját

tüzte ki, a melyre az ismeretlen érdekelteket ezennel megjelenésre idézi.

A kir. törvényszék.

Nagy-Kanizsán, 1895 augusztus 29.

Tóth

elnök

811 1—1

Brünner

jegyző.

OOOOOOOOOOOOOOOOOOOO

Póthirdetmény.

A perlaki kir. járásbíró, mint tkvi. hatóság közhírré teszi, miszerint Neufeld Adolf nagykanizsai, Fischel Sándor m.-királyi lakos végrehajtóknak Krizsai Mihály m.-királyi lakos végrehajtást szenvedő elleni 350 frt s jár. iránti végrehajtási ügyében 2023/95 tk sz. a kibocsátott árverési hirdelményben a mura-királyi 1096 sz. tjkvben A†1063 hrsz a ingatlanok Krizsai Mihályt illető fele részére 165 frt, a m.-királyi 1092 sz. tjkvben A†2133 kiskoru Franciscs Terézia, Krizsai Mihály és Zebecz Flórián tulajdo, nál felvett ingatlanra az 1881. LX t, cz. 156. §-a alapján 112 frt becsértékben egészben, a m.-királyi 1216 sz. tjkvben 1324/a hrsz. a ingatlanra ugyanazon § alapján egészben 80 frt; ugyanazon tjkvben A†1487/b hrsz. ingatlanra ugyanazon § alapján egészben 83 frt; a m.-királyi 730 sz. tjkvben A†48 hrsz. a ingatlanok Krizsai Mihályt illető $\frac{1}{6}$ -od részére 101 frt kikiáltási árban Mura Király község házánál

1895. évi szeptember hó 28-ik napjának d. e. 9 órájára

kütiözött árverés Krizsai Iván dráva-egyházi lakos végrehajtató érdekében is 100 frt tőkekövetése s járuléka kielégítése végett megtartatni fog.

807 Kir. tkvi. hatóság Perlakon.

Póthirdetmény.

A perlaki kir. járásbíró, mint tkvi. hatóság közhírré teszi, miszerint Neufeld Adolf nagykanizsai lakos végrehajtóknak Krizsai Mihály mura-királyi lakos végrehajtást szenvedő elleni 350 frt s jár. iránti végrehajtási ügyében 2023 tkj sz. a kibocsátott árverési hirdelményben a m.-királyi 1012 sz. tjkvben A†2133 hrsz a kiskoru Franciscs Terézia, Krizsai Mihály és Zebecz Flórián tulajdonánál felvett ingatlan az 1881. LX tcz. 156 § a alapján egészben 112 frt; a mura királyi 1216 sz tjkvben A†1324/a hrsz. a. Krizsai Mihály és Zebecz Flórián tulajdonánál felvett ingatlanra ugyanazon § alapján egészben 80 frt; ugyanazon sz tjkvben † 1487/b hrs a. ugyanazok nevében

álló ingatlan ugyanazon § alapján egészben 83 frt kikiáltási árban, a m.-királyi 1351 sz. tjkvben A† 2324, 2326 hrsz. a. Krizsai Mihály és neje tulajdonánál felvett ingatlanra ugyanazon § alapján egészben 115 frt kikiáltási árban Mura-Király község házánál

1895. évi szeptember hó 28-ik napjának d. e. 9 órájára

kütiözött árverés Fischel Sándor m.-királyi lakos végrehajtató érdekében és 12 frt 90 kr. perköltség követelése 6 frt 25 kr. végrehajtás kérés 7 frt 5 kr. foganatosítási és 8 frt 60 kr. ingó árverési 7 frt 10 kr. ezuttal megállapított s még felmerülendő költségei k'elégítése végett megtartatni fog.

806 Kir. tkvi. hatóság Perlakon.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém ezennel a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy Mosinger R varazdi fényképezési műtermét átvettem és azt

MOSINGER R UTÓDA

czég alatt tovább vezetem. Midőn ezt a n. érd közönség szives tudomására hozom, kérem egyuttal fényképezési rendeléseivel megbizni.

Törekvésem oda fog irányulni, hogy az esetleges megbizásokat pontosan kifogástalanul eszközöljem, miattal remélem a nagy érd. közönség bizalmát kiérdemelni, kiváló tisztelettel

TOMANN A.

fényképezési műterme Varazsdon.

813 1 - 1

Magyar,
német, francia és angol
képekkel ékített

MUNKÁK.

Kő-, aczél- s réznyomatu
diszmnévek.

Magyar, német, francia
és angol
REMEKIRÓK MŰVEI.

*

Az irodalom bármely ágában s bármely nyelven megjelent
kötött és kötetlen könyveknek legdúsabban felszerelt
raktára.

Bármely szerző által írott, bárhol megjelent és hirdetett
könyveknek leggyorsabb és árfőlemelés nélküli megszer-
zéséről gondoskodunk.

Az irodalmi termékeket illetőleg a legszivesebb készséggel
nyújtatik fölvilágítás.

Utazási kézikönyvek,
at'aszok,
földabroszok, tervrajzok,
föld és éggömbök.

Ima- és ájtatossági
könyvek
egyszerűen és legékeesebben
kötve a leggazdagabb válasz-
tókban.

Mintakönyvek s rajzok
NŐIMUNKÁKHOZ

*

A „MURAKÖZ” tarsadalmi hetilap kiadóhivatala.

FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR)

KÖNYV-, MŰ-, ZENEMŰKERESKEDÉSE

KÖNYVKIADÓHIVATALA, PAPIR-, IRÓ- és RAJZESZKÖZŐK RAKTÁRA, KÖNYVNYOMDÁJA és KÖNYVKÖTÉSZE
Csáktornyan.

Alapítottatott 1850. évben.

Szótárak.
IFJUSÁGI IRATOK. KÉPESKÖNYVEK
minden kor és nem számára,
minden nyelven, a legdúsabb vá-
lasztókban.

ISKOLAI és OKTATÁSI
könyvek

minden nyelven.

Népies naptárak,

ALMANACHOK.
zsebkönyvek.

*

Az összes irodalom termékei a könyvkereskedés rak-
tárában megtekintés végett készen állanak s kivá-
natra, gondosabb megvizsgálás végett legnagyobb kész-
séggel küldetnek mind helybe, mind vidékre.

Vidékről érkező megbizások kellő készséggel és gyor-
sasággal teljesítetnek.

Irodalmi közlönyök és jelentések ingyen szolgáltatnak
ki a könyvkereskedés által.

SZAKACSKÖNYVEK.

Előfizetés elfogadtatik:
minden bel és külföldi
folyóiratok, napi
és

DIVATLAPOKRA
a szállítás mind helyben,
mind vidékre a leggyor-
sabbán eszközöltetik.

*

Megyének tanintézetekben használandó tankönyvek folyton raktáron vannak.